

ZÁKON

ze dne 17. prosince 2003

o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona

(zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

POJIŠŤOVACÍ ZPROSTŘEDKOVATELÉ A SAMOSTATNÍ LIKVIDÁTOŘI POJISTNÝCH UDÁLOSTÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tímto zákonem se v souladu s právem Evropských společenství¹⁾

- a) upravují podmínky podnikání pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí,
- b) upravují podmínky zahájení činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů na základě práva zřizovat pobočky (usazovat se) nebo svobody dočasně poskytovat služby,
- c) zřizuje registr pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí (dále jen „registr“) a
- d) upravuje výkon státního dozoru nad činností pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí.

§ 2

Činnosti vyloučené z působnosti zákona

Tento zákon se nevztahuje na

- a) činnost zaměstnanců pojišťovny a zajišťovny;
- b) poradenskou činnost v pojišťovnictví, kterou se rozumí příležitostné poskytování informací v rámci jiné profesní činnosti či pouhé poskytování obecných informací o pojistných produktech za předpokladu, že účelem takové činnosti není napomáhat uzavření nebo plnění z pojistné nebo zajišťovací smlouvy anebo vypracování odborných posudků škodných událostí;
- c) činnost osob, které zprostředkovávají uzavírání pojistných smluv, jestliže jsou současně splněny tyto podmínky:

1. uzavření pojistné smlouvy vyžaduje pouze znalosti o pojištění, které je na jejím základě poskytováno,
2. nejedná se o pojistné smlouvy životních pojištění ani o pojištění odpovědnosti za škodu,
3. prostředkovatelská činnost v pojišťovnictví je pouze doplňkem podnikání osoby zprostředkávající pojištění,
4. jednané pojištění je doplňkovou službou dodávaného zboží nebo poskytované služby, je-li toto pojištění sjednáváno pro případ vady, zničení, ztráty tohoto zboží nebo služby, nebo je-li toto pojištění sjednáváno pro případ poškození nebo ztráty zavazadla nebo pro případ jiného pojistného nebezpečí spojeného s cestováním zabezpečeným dodavatelem této služby, i když se jedná o životní pojištění nebo o pojištění odpovědnosti za škodu, pokud je takové pojištění doplňkem k cestovnímu pojištění, a
5. výše ročního pojistného pro jednu pojistnou smlouvu nepřesahuje částku odpovídající hodnotě 500 eur a trvání takové smlouvy, včetně jejího prodloužení, nepřesahuje dobu 5 let.

§ 3

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) zprostředkovatelskou činností v pojišťovnictví odborná činnost spočívající v
 1. předkládání návrhů na uzavření pojistných smluv nebo zajišťovacích smluv,
 2. provádění přípravných prací směřujících k uzavření pojistných nebo zajišťovacích smluv,
 3. uzavírání pojistných nebo zajišťovacích smluv jménem a na účet pojišťovny nebo zajišťovny, pro kterou je tato činnost vykonávána, nebo
 4. pomoci při správě pojištění a vyřizování nároků z pojistných nebo zajišťovacích smluv;
- b) pojišťovacím zprostředkovatelem právnická nebo fyzická osoba, která za úplatu provozuje zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví;
- c) pojišťovnou právnická osoba, která je podle zvláštního právního předpisu²⁾ oprávněna provozovat na území České republiky pojišťovací činnost;
- d) zajišťovnou právnická osoba, jejíž činností je přebírání pojistných rizik postoupených pojišťovnou nebo jinou zajišťovnou;
- e) členským státem členský stát Evropské unie nebo jiný stát tvořící Evropský hospodářský prostor;
- f) domovským členským státem členský stát, ve kterém má pojišťovací zprostředkovatel jako fyzická osoba svoje bydliště a ve kterém vykonává svoji obchodní činnost nebo ve kterém má pojišťovací zprostředkovatel jako právnická osoba své registrované nebo, nevyžaduje-li členský stát registraci sídla, své statutární sídlo;
- g) hostitelským členským státem členský stát, ve kterém pojišťovací zprostředkovatel provozuje svoji zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví na základě práva zřizovat pobočky nebo na základě svobody dočasně poskytovat služby;

h) příslušným úřadem úřad domovského členského státu, který je oprávněn vykonávat dozor nad provozováním zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví a který byl jako příslušný orgán oznámen Komisi Evropských společenství;

i) identifikačními údaji

1. u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě obchodní firma a místo podnikání, je-li odlišné od bydliště, adresa bydliště, datum narození a registrační číslo,

2. u právnické osoby obchodní firma nebo název, její sídlo, registrační číslo, identifikační číslo, bylo-li jí přiděleno, a jméno, popřípadě jména, příjmení, adresa bydliště a datum narození odpovědného zástupce (§ 11); u právnické osoby se sídlem v jiném než členském státě (dále jen „třetí stát“) též adresa organizační složky podniku umístěné v České republice;

j) trvalým nosičem dat nástroj, který umožňuje spotřebiteli uchování jemu určených informací tak, aby mohly být k dispozici během doby přiměřené účelu informace, a reprodukci těchto informací v nezměněné podobě;

k) adresou bydliště fyzické osoby adresa jejího bydliště nebo místa, kde se zdržuje; má-li fyzická osoba bydliště na více místech, adresa bydliště, kde fyzická osoba bydlí s úmyslem zdržovat se tam trvale;

l) provozováním zprostředkovatelské činnosti na základě práva zřizovat pobočky každá trvalá přítomnost (usazení se) pojišťovacího zprostředkovatele z členského státu na území jiného členského státu, než je členský stát, ve kterém má tento pojišťovací zprostředkovatel bydliště nebo sídlo;

m) svobodou dočasně poskytovat služby právo pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem v členském státě dočasně provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví na území jiného členského státu, než ve kterém má pojišťovací zprostředkovatel své bydliště nebo sídlo, a to v rozsahu uděleném příslušným úřadem země jeho bydliště nebo sídla, jestliže tato činnost nemá charakter trvalé přítomnosti na území tohoto jiného členského státu.

§ 4

Pojišťovací zprostředkovatelé

(1) Zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví může za podmínek stanovených tímto zákonem provozovat na území České republiky právnická nebo fyzická osoba jako

a) vázaný pojišťovací zprostředkovatel (§ 5),

b) podřízený pojišťovací zprostředkovatel (§ 6),

c) pojišťovací agent (§ 7),

d) pojišťovací makléř (§ 8), nebo

e) pojišťovací zprostředkovatel, jehož domovským členským státem není Česká republika (§ 9).

2) Zprostředkovatel může provozovat zprostředkovatelskou činnost pouze v postavení, v jakém byl registrován.

§ 5

Vázaný pojišťovací zprostředkovatel

(1) Vázaný pojišťovací zprostředkovatel vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví jménem a na účet jedné nebo více pojišťoven, neinkasuje pojistné a nevyplácí plnění z pojistných nebo zajišťovacích smluv. V případě nabídky pojistných produktů více pojišťoven nesmí být tyto produkty vzájemně konkurenční.

(2) Vázaný pojišťovací zprostředkovatel je ve své činnosti vázán písemnou smlouvou s pojišťovnou, jejímž jménem a na jejíž účet jedná, a jejími pokyny. Pojišťovna, jejíž pojistný produkt vázaný pojišťovací zprostředkovatel nabízí, odpovídá za škodu jím způsobenou při výkonu zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví.

(3) Za vázaného pojišťovacího zprostředkovatele se považuje i osoba, která vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví za podmínek podle odstavce 1, pokud je v rámci této činnosti nabízeno pojištění, které je doplňkovou službou pojišťovacím zprostředkovatelem dodávaného zboží nebo poskytované služby.

(4) Vázaný pojišťovací zprostředkovatel musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené tímto zákonem pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

§ 6

Podřízený pojišťovací zprostředkovatel

(1) Podřízený pojišťovací zprostředkovatel spolupracuje s pojišťovacím agentem nebo pojišťovacím makléřem na základě písemné smlouvy, neinkasuje pojistné a nezprostředkovává plnění z pojistných nebo zajišťovacích smluv. Ve své činnosti je vázán pokyny pojišťovacího zprostředkovatele, jehož jménem a na jehož účet jedná. Podřízený pojišťovací zprostředkovatel je odměňován pojišťovacím zprostředkovatelem, jehož jménem a na jehož účet jedná.

(2) Podřízený pojišťovací zprostředkovatel musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené tímto zákonem pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

(3) Pojišťovací zprostředkovatel, jehož jménem a na jehož účet jedná podřízený pojišťovací zprostředkovatel, odpovídá za škodu jím způsobenou při výkonu zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví.

§ 7

Pojišťovací agent

(1) Pojišťovací agent vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví na základě písemné smlouvy, jménem a na účet jedné nebo více pojišťoven. V případě nabídky pojistných produktů více pojišťoven mohou být tyto produkty vzájemně konkurenční.

(2) Pojišťovací agent je ve své činnosti vázán vnitřními předpisy pojišťovny, jejímž jménem a na jejíž účet jedná, bylo-li tak dohodnuto, je oprávněn přijímat pojistné nebo zprostředkovávat plnění z pojistných smluv. Pojišťovací agent je odměňován pojišťovnou, jejímž jménem a na jejíž účet jedná.

(3) Pojišťovací agent, který vykonává zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví jménem a na účet jedné pojišťovny, je oprávněn na základě smlouvy s pojišťovnou přijímat pojistné. Pro převody pojistného používá zvlášť k tomu zřízený a od vlastního hospodaření oddělený bankovní účet; úprava týkající se vázaného pojišťovacího zprostředkovatele stanovená v tomto zákoně a ve zvláštních právních předpisech³⁾ platí pro činnost tohoto pojišťovacího agenta obdobně.

(4) Pojišťovací agent musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené tímto zákonem pro střední kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

(5) Pojišťovací agent musí být po celou dobu výkonu činnosti pojišťovacího zprostředkovatele pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem této činnosti účinnou na celém území Evropského hospodářského prostoru, s limitem pojistného plnění nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 000 000 eur na každou pojistnou událost, v případě souběhu více pojistných událostí v jednom roce nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 500 000 eur, pokud se pojišťovna, jejímž jménem a na jejíž účet pojišťovací agent jedná, písemně nezavázala převzít odpovědnost za škody způsobené touto jeho činností.

(6) Byl-li pojišťovací agent zmocněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny výplaty pojistného plnění, je povinen

a) udržovat trvale likvidní finanční jistinu ve výši 4 % z ročního objemu jím inkasovaného pojistného, nejméně však ve výši odpovídající hodnotě 15 000 eur, nebo

b) používat pro převody pojistného a pojistného plnění výhradně zvlášť k tomu zřízené a od vlastního hospodaření oddělené bankovní účty.

§ 8

Pojišťovací makléř

(1) Pojišťovací makléř je ve své činnosti vázán obsahem smlouvy uzavřené se zájemcem o pojištění nebo zajištění (dále jen „klient“).

(2) V závislosti na obsahu smlouvy s klientem pojišťovací makléř zpracovává komplexní analýzy pojistných rizik, návrhy pojistných nebo zajišťovacích programů, poskytuje konzultační a poradenskou činnost, provádí správu uzavřených pojistných nebo zajišťovacích smluv, sleduje lhůty k jejich revizi, spolupracuje při likvidaci pojistných událostí.

(3) Pojišťovací makléř musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené tímto zákonem pro vyšší kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

(4) Pojišťovací makléř je odměňován pojišťovnou nebo zajišťovnou, nebylo-li s příslušnou pojišťovnou a pojistníkem dohodnuto jinak.

(5) Pojišťovací makléř musí být po celou dobu výkonu činnosti pojišťovacího zprostředkovatele pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem této činnosti účinnou na celém území Evropského hospodářského prostoru, s limitem pojistného plnění nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 000 000 eur na každou pojistnou událost, v případě souběhu více pojistných událostí v jednom roce nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 500 000 eur.

(6) Byl-li pojišťovací makléř zmocněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny výplaty pojistného plnění, je povinen

a) udržovat trvale likvidní finanční jistinu ve výši 4 % z ročního objemu jím inkasovaného pojistného, nejméně však ve výši odpovídající hodnotě 15 000 eur, nebo

b) používat pro převody pojistného a pojistného plnění výhradně zvlášť k tomu zřízené a od vlastního hospodaření oddělené bankovní účty.

§ 9

Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným, než je Česká republika

(1) Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným, než je Česká republika, může na území České republiky provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví v rozsahu, v jakém je tuto činnost oprávněn provozovat v domovském členském státě, a to po splnění informačních povinností podle § 14 odst. 3 až 5.

(2) Pojišťovací zprostředkovatel podle odstavce 1 může zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví provozovat na území České republiky na základě práva zřizovat pobočky nebo na základě svobody dočasně poskytovat služby.

§ 10

Samostatný likvidátor pojistných událostí

(1) Samostatný likvidátor pojistných událostí provádí na základě smlouvy uzavřené s pojišťovnou, jejím jménem a na její účet, šetření nutné ke zjištění rozsahu její povinnosti plnit ze sjednaného pojištění.

(2) Smlouva samostatného likvidátora pojistných událostí s pojišťovnou podle odstavce 1 obsahuje vždy

a) vymezení pojistných událostí, kterých se smlouva týká, a to ve vztahu k pojistným odvětvím podle zvláštního právního předpisu,4)

b) vymezení rozsahu dohodnutých činností,

c) vymezení pravomocí smluvních stran při likvidaci pojistných událostí včetně možnosti využití při likvidaci pojistných událostí i součinnosti dalších osob a podmínek této součinnosti.

(3) Samostatný likvidátor pojistných událostí musí být zapsán do registru, splňovat podmínky důvěryhodnosti a podmínky stanovené tímto zákonem pro základní kvalifikační stupeň odborné způsobilosti.

(4) Samostatný likvidátor pojistných událostí musí být po celou dobu výkonu své činnosti pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem této činnosti s limitem pojistného plnění nejméně ve výši odpovídající hodnotě 500 000 eur na každou pojistnou událost, v případě souběhu více pojistných událostí v jednom roce nejméně ve výši odpovídající hodnotě 1 000 000 eur.

§ 11

Odpovědný zástupce právnické osoby

(1) Je-li pojišťovací zprostředkovatel nebo samostatný likvidátor pojistných událostí právnickou osobou se sídlem na území České republiky, musí tato osoba jmenovat svého odpovědného zástupce; to neplatí, jde-li o vázaného nebo podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele. Odpovědný zástupce je fyzickou osobou, která odpovídá za dodržování právních předpisů se vztahem k provozované činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí. Odpovědný zástupce musí být v obchodním vedení⁵ právnické osoby, která ho ustanovila do funkce odpovědného zástupce. Funkci odpovědného zástupce lze vykonávat pouze pro jednu právnickou osobu.

(2) Zjistí-li odpovědný zástupce nedostatky v činnosti právnické osoby, kterou byl jmenován do své funkce, je povinen navrhnout bezodkladně opatření k nápravě a tuto skutečnost oznámit Ministerstvu financí (dále jen „ministerstvo“).

(3) Odpovědný zástupce musí splňovat podmínky důvěryhodnosti a odborné způsobilosti stanovené tímto zákonem v závislosti na charakteru provozované činnosti. Odpovědný zástupce musí mít bydliště na území České republiky.

(4) Je-li pojišťovací zprostředkovatel se sídlem v třetím státě nebo samostatný likvidátor pojistných událostí právnickou osobou, plní povinnosti odpovědného zástupce vedoucí organizační složky podniku umístěné na území České republiky. Právnická osoba je povinna jmenovat jako vedoucího této organizační složky fyzickou osobu, která splňuje podmínky pro výkon funkce odpovědného zástupce.

(5) Přestane-li odpovědný zástupce vykonávat svoji funkci nebo přestane-li splňovat podmínky stanovené mu tímto zákonem, musí pojišťovací zprostředkovatel nebo samostatný likvidátor pojistných událostí nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy odpovědný zástupce přestal vykonávat svoji funkci nebo přestal splňovat podmínky stanovené mu tímto zákonem, ustanovit nového odpovědného zástupce.

§ 12

Registr

(1) Zřizuje se registr, který vede ministerstvo. Registr se člení podle odstavců 2 a 4. Osoby se do registru zapisují podle registračních čísel, jejich tvar a obsah stanoví ministerstvo vyhláškou.

(2) Ministerstvo zapíše do registru fyzickou nebo právnickou osobu, která splnila podmínky stanovené tímto zákonem pro výkon činnosti

- a) vázaného pojišťovacího zprostředkovatele,
- b) podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele,
- c) pojišťovacího agenta,
- d) pojišťovacího makléře a
- e) samostatného likvidátora pojistných událostí.

a) u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresa bydliště, identifikační číslo, popřípadě obchodní firma a místo podnikání, u fyzické osoby s bydlištěm v třetím státě též místo trvalého nebo dlouhodobého pobytu v České republice,

b) u právnické osoby obchodní firma včetně právní formy, popřípadě název, sídlo, identifikační číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a bydliště osob, které jsou členy statutárního orgánu právnické osoby, nebo osoby, která je statutárním orgánem žadatele, u odpovědného zástupce jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresa bydliště, u organizační složky podniku právnické osoby se sídlem v třetím státě její adresa v České republice,

c) předmět podnikání podle tohoto zákona, v případě vázaného pojišťovacího zprostředkovatele, podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele, pojišťovacího agenta a samostatného likvidátora pojistných událostí pojišťovny nebo pojišťovacího zprostředkovatele, pro kterého je činný,

d) datum zápisu do registru a datum zahájení činnosti,

e) územní rozsah činnosti, jedná-li se o pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky včetně údaje, zda je zprostředkovatelská činnost v pojišťovnictví provozována v hostitelském členském státě, pokud ano, pak zda je provozována formou práva zřizovat pobočky, v tom případě i její adresu, nebo formou svobody dočasně poskytovat služby,

f) pozastavení nebo přerušení činnosti,

g) datum zániku zápisu do registru,

h) datum prohlášení a zrušení konkursu,

i) datum vstupu právnické osoby do likvidace,

j) přehled o uložených pokutách včetně sankčních opatření uložených ministerstvem.

(4) U pojišťovacího zprostředkovatele s domovským členským státem jiným, než je Česká republika, který provozuje zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví na základě práva zřizovat pobočky nebo na základě svobody dočasně poskytovat služby, se do registru zapisují

a) identifikační údaje,

b) údaje o charakteru provozované zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví podle § 4 písm. a) až d), v případě vázaného pojišťovacího zprostředkovatele, podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele a pojišťovacího agenta pojišťovny nebo pojišťovacího zprostředkovatele, pro kterého je činný,

c) údaje o tom, zda je zprostředkovatelská činnost v pojišťovnictví provozována formou práva zřizovat pobočky nebo formou svobody dočasně poskytovat služby; je-li zprostředkovatelská činnost v pojišťovnictví provozována formou práva zřizovat pobočky, zapisuje se adresa sídla pobočky,

d) údaje o pozastavení a přerušení provozování činnosti pojišťovacího zprostředkovatele, prohlášení a zrušení konkursu, vstup do likvidace,

e) údaje o ukončení činnosti.

Zápis údajů podle písmen a) až e) do registru provede ministerstvo na základě informací předaných mu příslušným úřadem domovského členského státu pojišťovacího zprostředkovatele. Do registru mohou být zapsány i jiné údaje, pokud byly příslušným úřadem domovského členského státu pojišťovacího zprostředkovatele poskytnuty.

(5) Registr je veřejně přístupný. Každý má právo do něj nahlížet a pořizovat si z něj výpisy, opisy a kopie.

(6) Proti tomu, kdo jedná v důvěře v zápis do registru, nemůže ten, jehož se zápis týká, namítat, že zápis neodpovídá skutečnosti.

(7) Ministerstvo zveřejňuje seznamy registrovaných pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí ve Finančním zpravodaji a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tyto seznamy ministerstvo aktualizuje nejméně jednou za 2 týdny.

§ 13

Žádost pojišťovacího zprostředkovatele o zápis do registru

(1) O zápisu pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky nebo na území třetího státu do registru rozhoduje ministerstvo na základě písemné žádosti.

(2) Fyzická osoba s bydlištěm na území České republiky, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, v žádosti o zápis do registru uvede

- a) údaje podle § 12 odst. 3 písm. a),
- b) rozsah provozované zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví podle pojistných odvětví a podle území, na kterém má být činnost provozována,
- c) předpokládaný den zahájení zprostředkovatelské činnosti,
- d) identifikační číslo, bylo-li přiděleno.

(3) Fyzická osoba s bydlištěm na území České republiky, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, k žádosti podle odstavce 2 přiloží

- a) doklad o absolvování odborného vzdělání nebo vykonané odborné zkoušce, anebo doklady jinak prokazující odbornou způsobilost žadatele (§ 18) a každé osoby, kterou tato fyzická osoba zaměstnává a která se přímo podílí na zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví,
- b) doklady prokazující, že v majetku žadatele jsou finanční prostředky nejméně ve výši odpovídající hodnotě 15 000 eur, pokud má být pojišťovací zprostředkovatel oprávněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny výplaty pojistného plnění,
- c) doklady prokazující důvěryhodnost žadatele (§ 19),
- d) pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti pojišťovacího zprostředkovatele.

(4) Právnícká osoba se sídlem na území České republiky, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, v žádosti o zápis do registru uvede

- a) údaje podle § 12 odst. 3 písm. b),
- b) rozsah provozované zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví podle pojistných odvětví a podle území, na kterém má být činnost provozována,
- c) předpokládaný den zahájení zprostředkovatelské činnosti,
- d) identifikační číslo, bylo-li přiděleno.

(5) Právnická osoba se sídlem na území České republiky, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, k žádosti podle odstavce 4 přiloží

a) doklad o absolvování odborného vzdělání nebo vykonané odborné zkoušce podle tohoto zákona, anebo doklady jinak prokazující odbornou způsobilost (§ 18) odpovědného zástupce a každé osoby, která se přímo podílí na zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví,

b) doklady prokazující, že v majetku žadatele jsou finanční prostředky nejméně ve výši odpovídající hodnotě 15 000 eur, pokud má být pojišťovací zprostředkovatel oprávněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny výplaty pojistného plnění,

c) doklady prokazující důvěryhodnost žadatele (§ 20),

d) pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo potvrzení podle odstavce 6,

e) úplný výpis z obchodního rejstříku, byla-li právnická osoba v tomto rejstříku zapsána před podáním žádosti, ne starší 3 měsíců.

(6) V případě vázaného pojišťovacího zprostředkovatele se doklady podle odstavce 3 písm. a) a d) a podle odstavce 5 písm. a) a d) nahrazují písemným prohlášením pojišťovny, pro kterou má být vázaný pojišťovací zprostředkovatel činný, o tom, že žadatel splňuje zákonem stanovené podmínky odborné způsobilosti a že pojišťovna nese plnou odpovědnost za jeho činnost provozovanou v její prospěch. To platí i v případě prokazování pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozováním činnosti pojišťovacího agenta. V případě podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele se doklady podle odstavce 3 písm. a) a d) a podle odstavce 5 písm. a) a d) nahrazují písemným prohlášením pojišťovacího agenta nebo pojišťovacího makléře, pro kterého má být podřízený pojišťovací zprostředkovatel činný, o tom, že žadatel splňuje zákonem stanovené podmínky odborné způsobilosti a že pojišťovací agent nebo pojišťovací makléř nese plnou odpovědnost za tuto jeho činnost jako podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele.

(7) Žádost o zápis do registru fyzické nebo právnické osoby s bydlištěm nebo sídlem na území třetího státu, která hodlá provozovat na území České republiky zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, se řídí ustanoveními odstavců 2 až 6. K žádosti musí být přiloženo potvrzení o bydlišti žadatele o zápis do registru na území České republiky; jedná-li se o právnickou osobu, potvrzení o bydlišti na území České republiky vedoucího organizační složky podniku této osoby.

(8) Změnu údajů zapisovaných do registru, včetně prohlášení a zrušení konkursu nebo vstupu do likvidace, je pojišťovací zprostředkovatel povinen bez zbytečného odkladu oznámit ministerstvu, jakmile se o této změně dozvěděl.

(9) Podání žádosti o zápis do registru podléhá správnímu poplatku.

§ 14

Zahájení činnosti pojišťovacího zprostředkovatele na území hostitelského členského státu

(1) Pojišťovací zprostředkovatel s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky je povinen před zahájením své činnosti na území jiného členského státu informovat o tomto záměru ministerstvo. Ministerstvo ve lhůtě do 1 měsíce ode dne, kdy informaci obdrželo, sdělí příslušnému úřadu hostitelského členského státu tento záměr pojišťovacího zprostředkovatele včetně identifikačních údajů pojišťovacího zprostředkovatele. Současně ministerstvo informuje pojišťovacího zprostředkovatele o tomto sdělení příslušnému úřadu hostitelského členského státu.

(2) Pojišťovací zprostředkovatel s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky může zahájit svoji činnost na území jiného členského státu uplynutím 1 měsíce ode dne, kdy byl informován ministerstvem o splnění informační povinnosti podle odstavce 1, nebo dnem, kdy tuto informaci obdržel, jedná-li se o hostitelský členský stát, jehož příslušný úřad oznámil ministerstvu, že nemá zájem o poskytování informací podle odstavce 1.

(3) Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným, než je Česká republika, který hodlá zahájit svoji činnost na území České republiky, informuje o tomto záměru příslušný úřad svého domovského členského státu.

(4) Ministerstvo sdělí pojišťovacímu zprostředkovateli podle odstavce 3 obecné podmínky provozování jeho činnosti v České republice a zapíše ho do registru ve lhůtě do 1 měsíce ode dne obdržení identifikačních údajů a potvrzení příslušného úřadu o jeho zápisu do registru vedeného v jeho domovském členském státě.

(5) Pojišťovací zprostředkovatel podle odstavce 3 je oprávněn zahájit svoji činnost na území České republiky po uplynutí 1 měsíce ode dne, kdy byl informován příslušným úřadem svého domovského členského státu o tom, že byla splněna informační povinnost vůči ministerstvu.

§ 15

Žádost samostatného likvidátora pojistných událostí o zápis do registru

(1) O zápisu samostatného likvidátora pojistných událostí rozhoduje ministerstvo na základě žádosti.

(2) Fyzická osoba, která hodlá provozovat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, v žádosti o zápis do registru uvede

a) údaje podle § 12 odst. 3 písm. a),

b) rozsah provozované činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí podle pojistných odvětví a podle území, na kterém má být činnost provozována,

c) předpokládaný den zahájení činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí,

d) identifikační číslo, bylo-li přiděleno.

(3) Fyzická osoba, která hodlá provozovat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, k žádosti podle odstavce 2 přiloží

a) doklad o absolvování odborného vzdělání nebo vykonané odborné zkoušce, anebo doklady jinak prokazující odbornou způsobilost žadatele (§ 18) a každé osoby, kterou tato fyzická osoba zaměstnává a která se přímo podílí na zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví,

b) doklady prokazující důvěryhodnost žadatele (§ 19),

c) pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí.

(4) Právnícká osoba, která hodlá provozovat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, v žádosti o zápis do registru uvede

a) údaje podle § 12 odst. 3 písm. b),

b) rozsah provozované činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí podle pojistných odvětví a podle území, na kterém má být činnost provozována,

c) předpokládaný den zahájení činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí,

d) identifikační číslo, bylo-li přiděleno.

(5) Právnícká osoba, která hodlá provozovat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, k žádosti podle odstavce 4 přiloží

a) doklad o absolvování odborného vzdělání nebo vykonané odborné zkoušce podle tohoto zákona, anebo doklady jinak prokazující odbornou způsobilost odpovědného zástupce a každé osoby, která se přímo podílí na činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí,

b) doklady prokazující důvěryhodnost žadatele (§ 20),

c) pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti samostatného likvidátora pojistných událostí,

d) úplný výpis z obchodního rejstříku, byla-li právnícká osoba v tomto rejstříku zapsána před podáním žádosti, ne starší 3 měsíců.

(6) K žádosti o zápis do registru fyzické nebo právnícké osoby s bydlištěm nebo sídlem mimo území České republiky, která hodlá provozovat na území České republiky činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, musí být přiložen doklad o povolení k dlouhodobému pobytu nebo o povolení k trvalému pobytu⁶ žadatele o zápis do registru na území České republiky; jedná-li se o právníckou osobu, vedoucího organizační složky podniku této osoby.

(7) Změnu údajů zapisovaných do registru, včetně prohlášení a zrušení konkursu nebo vstupu do likvidace, je samostatný likvidátor pojistných událostí povinen bez zbytečného odkladu oznámit ministerstvu, jakmile se o této změně dozvěděl.

(8) Podání žádosti o zápis do registru podléhá správnímu poplatku.

§ 16

Zápis do registru

(1) Před provedením zápisu do registru ministerstvo zjišťuje, zda jsou splněny podmínky stanovené tímto zákonem pro zápis žadatele do registru. Je-li podaná žádost neúplná, vyzve ministerstvo žadatele k jejímu doplnění a současně určí lhůtu pro doplnění žádosti, která musí být nejméně 15 dnů.

(2) Ministerstvo žádosti vyhoví, pokud jsou splněny podmínky stanovené tímto zákonem, a to ve lhůtě 60 dnů ode dne, kdy byla žádost nebo žádost doplněná podle odstavce 1 doručena ministerstvu. O zápisu do registru vydá ministerstvo registrované osobě osvědčení, které musí obsahovat identifikační údaje, číslo, pod kterým byla osoba zaregistrována, označení registru a uvedení adresy, kde lze ověřit její zápis do registru. Náležitosti osvědčení o zápisu do registru stanoví ministerstvo vyhláškou.

(3) Není-li splněna některá z podmínek stanovených tímto zákonem pro zápis žadatele do registru nebo jestliže žadatel nedoplnil podanou žádost ve stanovené lhůtě, ministerstvo ve lhůtě podle odstavce 2 žádost svým rozhodnutím ve správním řízení zamítne.

(4) Změny údajů vedených v registru je ministerstvo povinno provést do 5 dnů ode dne, kdy se o změně dozvědělo, pokud změna není důvodem ke zrušení zápisu v registru.

(5) Zápis pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky do registru opravňuje tuto osobu za podmínek stanovených v § 14 odst. 1 a 2 k provozování zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví na území všech členských států.

§ 17

Zrušení zápisu v registru

(1) Ministerstvo svým rozhodnutím zápis v registru zruší, jestliže

- a) registrovaná osoba o to požádá,
- b) registrovaná osoba ztratila svoji důvěryhodnost,
- c) registrovaná osoba, které byla pozastavena činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí, neuvedla svoji činnost do souladu s tímto zákonem ve lhůtě uložené jí ministerstvem,
- d) fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v zahraničí pozbyla v zemi svého bydliště nebo sídla oprávnění k provozování činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí, nebo
- e) registrovaná osoba neprovozuje činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí nejméně po dobu 24 po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

(2) Zápis v registru zaniká smrtí fyzické osoby nebo zánikem právnické osoby.

(3) Registrovaná osoba je povinna odevzdat ministerstvu osvědčení o zápisu do registru neprodleně po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva o zrušení zápisu v registru.

(4) Ministerstvo informuje vhodným způsobem veřejnost o zrušení zápisu v registru, a to bez zbytečného odkladu po nabytí právní moci rozhodnutí, kterým byl zápis v registru zrušen. Pravomocné rozhodnutí o zrušení zápisu v registru současně zveřejní ve Finančním zpravodaji. Pokud byl zrušen zápis v registru osoby s bydlištěm nebo sídlem v České republice, jejíž rozsah územní činnosti přesahoval hranice České republiky, je ministerstvo povinno informovat o zrušení zápisu v registru i příslušné úřady ostatních členských států nebo příslušné úřady třetích států, kde byla činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí vykonávána.

Odborná způsobilost

(1) Pojišťovací zprostředkovatel, samostatný likvidátor pojistných událostí a odpovědný zástupce jsou povinni prokázat odbornou způsobilost, kterou se rozumí získání všeobecných a odborných znalostí nezbytných pro výkon jeho činnosti.

(2) Všeobecné znalosti se prokazují dokladem o dokončení střední školy. Odborné znalosti se prokazují dokladem o absolvování odborného studia na střední nebo vysoké škole nebo složením odborné zkoušky. Odborným studiem se pro účely odborné způsobilosti rozumí středoškolské nebo vysokoškolské studium, zaměřené na problematiku pojišťovnictví, finančních služeb a s tím souvisejících oblastí. Odbornou praxí se pro účely odborné způsobilosti rozumí činnost v pojišťovně nebo zajišťovně související s uzavíráním pojistných smluv nebo v oblasti zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví.

(3) V případě vázaného pojišťovacího zprostředkovatele, podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele a samostatného likvidátora pojistných událostí lze odbornou zkoušku vykonat v instituci, která je oprávněna poskytovat vzdělávací programy zaměřené na dosažení odborné způsobilosti a je uvedena ve vyhlášce ministerstva, a způsobem stanoveným touto vyhláškou. Pojišťovna tuto činnost může vykonávat jako činnost související s pojišťovací činností za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem⁷⁾ a touto vyhláškou.

(4) V případě pojišťovacího agenta a pojišťovacího makléře lze odbornou zkoušku vykonat pouze před zkušební komisí, která je složena nejméně ze 3 členů jmenovaných ministrem financí. Členem zkušební komise může být pouze osoba plně způsobilá k právním úkonům, která má odpovídající odborné znalosti a praktické zkušenosti z oblasti pojišťovnictví. Z členů zkušební komise jmenuje ministr financí předsedu komise. Zřídí-li ministr financí dvě nebo více zkušebních komisí, je povinen současně vymezit i jejich teritoriální působnost.

(5) Požadavky odborné způsobilosti se nevztahují na pojišťovací zprostředkovatele s domovským členským státem jiným, než je Česká republika.

(6) Osoba s odbornou způsobilostí na úrovni základního kvalifikačního stupně odborné způsobilosti, která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, musí prokázat všeobecné znalosti, znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro základní stupeň odborné způsobilosti, znalosti pojistných produktů, jejichž zprostředkování nabízí, a schopnost řádně tyto produkty klientovi vysvětlit nebo, která hodlá provozovat činnost samostatného likvidátora pojistných událostí, musí prokázat všeobecné znalosti, znalosti postupů likvidace pojistných událostí a schopnost určit výši pojistného plnění v závislosti na obsahu pojistné smlouvy.

(7) Osoba s odbornou způsobilostí na úrovni středního kvalifikačního stupně odborné způsobilosti musí prokázat všeobecné znalosti, znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro střední stupeň odborné způsobilosti, nejméně dvouletou odbornou praxi, znalosti pojistných produktů, jejichž zprostředkování nabízí, schopnost řádně tyto produkty klientovi vysvětlit, provést analýzu konkurenčních produktů pojišťoven, jejichž jménem je oprávněna jednat, a nabídnout klientovi pojistný produkt nejlépe vyhovující jeho potřebám.

(8) Osoba s odbornou způsobilostí na úrovni vyššího kvalifikačního stupně odborné způsobilosti musí prokázat všeobecné znalosti, znalosti v rozsahu odborného minima stanoveného pro vyšší stupeň odborné způsobilosti, nejméně čtyřletou odbornou praxi, znalosti pojistných a zajišťovacích produktů nabízených na pojistném trhu z oblasti, která je předmětem jeho činnosti, schopnost provést analýzu konkurenčních produktů a nabídnout klientovi pojistný nebo zajišťovací produkt nejlépe vyhovující jeho potřebám a řádně tento produkt klientovi vysvětlit.

(9) Osoba, která je podle tohoto zákona povinna prokázat svoji odbornou způsobilost ukončeným odborným studiem nebo odbornou zkouškou, je povinna si průběžně doplňovat svoje odborné znalosti. Po 5 letech od ukončení odborného studia nebo od vykonání odborné zkoušky a poté po každých 5 následujících letech je povinna absolvovat doškolovací kurs.

(10) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) seznam dokladů, kterými se prokazuje ukončení odborného studia podle odstavce 1,
- b) rozsah odborného minima znalostí pro základní, střední a vyšší stupeň odborné způsobilosti,
- c) způsob složení a rozsah odborných zkoušek pojišťovacího agenta a pojišťovacího makléře včetně podmínek, za kterých lze tyto zkoušky vykonat, a
- d) seznam škol, školících zařízení a specializovaných profesních institucí oprávněných poskytovat vzdělávací programy zaměřené na dosažení odborné způsobilosti.

§ 19

Důvěryhodnost fyzických osob

(1) Pro účely tohoto zákona se za důvěryhodnou fyzickou osobu považuje fyzická osoba plně způsobilá k právním úkonům,

- a) která nebyla v posledních 10 letech přede dnem podání žádosti, se kterou je podle tohoto zákona spojena povinnost prokázání důvěryhodnosti fyzické osoby, pravomocně odsouzena pro trestný čin proti majetku, pro trestný čin hospodářský nebo pro jiný úmyslný trestný čin⁸) nebo, jejíž odsouzení pro tyto trestné činy bylo zahlazeno nebo se na ni z jiného důvodu hledí, jako by nebyla odsouzena (podmínka bezúhonnosti),
- b) na jejíž majetek nebyl prohlášen konkurs,
- c) která nebyla v posledních 5 letech přede dnem podání žádosti, se kterou je podle tohoto zákona spojena povinnost prokázání důvěryhodnosti fyzické osoby, členem statutárního orgánu nebo jiného orgánu právnické osoby, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, nebo byl-li návrh na prohlášení konkursu podaný proti takové právnické osobě zamítnut pro nedostatek majetku,
- d) které nebylo odejmuto povolení k provozování činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí pro porušení podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Pro účely tohoto zákona se za důvěryhodnou fyzickou osobu považuje rovněž fyzická osoba plně způsobilá k právním úkonům, u níž nastaly skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. b) nebo c), jestliže

a) soud zrušil konkurs jinak než

1. snesením o zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo proto, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, nebo

2. usnesením o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku,

b) jde o osobu, která byla zvolena do funkce již za úpadku právnické osoby, nebo

c) jde o osobu, která se domůže v řízení podle zvláštního právního předpisu⁹⁾ určení, že dosavadní funkci vykonávala s péčí řádného hospodáře.

(3) Nastanou-li skutečnosti mající za následek ztrátu důvěryhodnosti, je fyzická osoba povinna tuto skutečnost bez zbytečného odkladu oznámit ministerstvu a nesmí vykonávat činnost. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře, jestliže byla činnost vykonávána do zrušení registrace.

§ 20

Důvěryhodnost právnických osob

(1) Za důvěryhodnou se považuje právnická osoba,

- a) splňují-li podmínku důvěryhodnosti podle § 19 všichni členové statutárního a dozorčího orgánu právnické osoby,
- b) které nebylo odejmuto povolení k provozování činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí pro porušení podmínek stanovených tímto zákonem,
- c) na jejíž majetek nebyl prohlášen konkurs.

(2) Pro účely tohoto zákona se za důvěryhodnou právnickou osobu považuje rovněž právnická osoba, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, jestliže soud konkurs zrušil jinak než

- a) usnesením o zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo proto, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, nebo
- b) usnesením o zamítnutí návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku.

(3) Právnická osoba ztratí důvěryhodnost podle tohoto zákona okamžikem, kdy nebude splňovat kteroukoliv podmínku její důvěryhodnosti. Ztrátu důvěryhodnosti je právnická osoba povinna bez zbytečného odkladu oznámit ministerstvu a nesmí vykonávat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví nebo činnost samostatného likvidátora pojistných událostí. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře, jestliže byla činnost vykonávána do zrušení registrace.

(4) Jedná-li se o právnickou osobu se sídlem na území jiného státu než České republiky, je dokladem o splnění podmínek důvěryhodnosti potvrzení příslušného úřadu země sídla právnické osoby.

§ 21

Povinnosti pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí

(1) Osoba provozující zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví nebo činnost samostatného likvidátora pojistných událostí je povinna tuto svoji činnost vykonávat s odbornou péčí, chránit zájmy spotřebitele, zejména nesmí uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné nebo dvojsmyslné údaje a informace, anebo zamlčet údaje o charakteru a vlastnostech poskytovaných služeb. Na požádání je povinna předložit klientovi, pojišťovně nebo zajišťovně osvědčení o svém zápisu do registru podle tohoto zákona. Na žádost klienta je povinna mu sdělit způsoby svého odměňování. V souvislosti se svojí činností pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí nesmí klientovi poskytovat neoprávněné výhody finanční, materiální či nemateriální povahy.

(2) Osoba provozující zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví na území České republiky prostřednictvím systému umožňujícího dálkový přístup je povinna zabezpečit veřejnou dostupnost údajů o svém zápisu v registru, zejména číslo, pod kterým byla podle tohoto zákona zapsána v registru, rozsah zprostředkovatelské činnosti podle pojistných odvětví a území, na kterém může být tato činnost provozována, a den zahájení této činnosti.

(3) Pojišťovací zprostředkovatel a samostatný likvidátor pojistných událostí odpovídá za škodu způsobenou při provozování své činnosti. Této odpovědnosti se zprostití, jestliže prokáže, že vzniku škody nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které na něm lze požadovat.

(4) Pojišťovací zprostředkovatel a samostatný likvidátor pojistných událostí je povinen zachovávat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu upravujícího pojišťovnictví¹⁰) o všech skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s výkonem své činnosti, a nesmí je zneužít ve svůj prospěch nebo ve prospěch jiného.

(5) Před uzavřením pojistné smlouvy nebo, je-li to nezbytné, při její změně je pojišťovací zprostředkovatel povinen klientovi nebo pojistníkovi sdělit

a) obchodní firmu nebo název, u právnické osoby sídlo, u fyzických osob jméno, popřípadě jména, příjmení, bydliště a místo podnikání, liší-li se od bydliště, popřípadě jméno, popřípadě jména, a příjmení osoby, která jedná jménem pojišťovacího zprostředkovatele,

b) registr, ve kterém je evidován, a způsob, jakým lze ověřit jeho zápis v registru,

c) jakýkoliv přímý nebo nepřímý podíl pojišťovacího zprostředkovatele na hlasovacích právech a kapitálu pojišťovny, se kterou má být pojištění sjednáno, převyšující 10 %,

d) zda pojišťovna, se kterou má být pojištění sjednáno, nebo osoba ovládající danou pojišťovnu má přímý nebo nepřímý podíl na hlasovacích právech a kapitálu pojišťovacího zprostředkovatele, jestliže tento podíl převyšuje 10 %,

e) údaje o postupech, podle nichž spotřebitel a ostatní dotčené osoby mohou podat stížnost, popřípadě žalobu na pojišťovacího zprostředkovatele.

(6) Pojišťovací zprostředkovatel je povinen klienta informovat, s ohledem na charakter zprostředkované pojistné smlouvy, o tom, že

a) poskytuje zprostředkování pojištění způsobem, při kterém je povinen poskytovat řádnou analýzu podle odstavce 7,

b) má smluvní povinnost vykonávat zprostředkování daného pojištění výhradně pro jednu pojišťovnu nebo více pojišťoven a na žádost klienta mu sdělí takové pojišťovny, nebo

c) nevykonává zprostředkovatelskou činnost ani podle písmene a), ani podle písmene b) a na žádost klienta mu sdělí pojišťovny, se kterými je oprávněn sjednávat pojištění.

(7) Jestliže pojišťovací zprostředkovatel zakládá své doporučení klientovi na analýze nabídky pojišťoven, pak musí své doporučení poskytnout na základě analýzy dostatečného počtu pojistných produktů nabízených na trhu tak, aby mohl podle odborných kritérií doporučit uzavření pojistné smlouvy odpovídající potřebám a požadavkům klienta.

(8) Před uzavřením pojistné smlouvy je pojišťovací zprostředkovatel povinen, zejména na základě informací poskytnutých klientem a v závislosti na charakteru sjednávaného pojištění, zaznamenat

požadavky a potřeby klienta související se sjednáváním pojištění a důvody, na kterých pojišťovací zprostředkovatel zakládá svá doporučení pro výběr daného pojistného produktu.

(9) Není-li dále stanoveno jinak, informace podle odstavců 5 až 8 je pojišťovací zprostředkovatel povinen poskytnout

a) písemně nebo na nosiči dat, který je přístupný klientovi,

b) jasně a přesně, klientovi srozumitelnou formou, a

c) v úředním jazyce členského státu, ve kterém je pojištění sjednáváno, nebo v jiném dohodnutém jazyce.

(10) Informace poskytované podle tohoto zákona klientovi mohou být sděleny ústně nebo telefonicky, jestliže o to klient požádá nebo jestliže je to nutné s ohledem na charakter sjednáváného pojištění. V takovém případě musí být tyto informace ve formě podle odstavce 9 poskytnuty neprodleně po uzavření pojistné smlouvy.

(11) Ustanovení odstavců 5 až 10 se nevztahují na zprostředkování pojištění velkých rizik¹ a zprostředkování zajištění.

§ 22

Státní dozor nad provozováním činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí

(1) Státní dozor nad provozováním činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky nebo třetího státu a nad činností samostatných likvidátorů pojistných událostí vykonává ministerstvo. Při výkonu tohoto dozoru se ministerstvo řídí zvláštním právním předpisem upravujícím pojišťovnictví,²⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak. Státní dozor nad provozováním činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů s domovským členským státem jiným, než je Česká republika, působících na území České republiky vykonává příslušný úřad domovského členského státu pojišťovacího zprostředkovatele v součinnosti s ministerstvem.

(2) Pojišťovací agent a pojišťovací makléř je povinen ve lhůtě do 31. března kalendářního roku předkládat ministerstvu roční výkaz činnosti, který bude obsahovat seznam pojištěn nebo pojišťovacích zprostředkovatelů, pro které byl v uplynulém kalendářním roce činný, objem uzavřených obchodů za uplynulý kalendářní rok a objem pojistného, popřípadě pojistného plnění, pokud byl v uplynulém kalendářním roce zmocněn k jeho přenosu. Je-li pojišťovací agent nebo pojišťovací makléř právnickou osobou, musí být správnost a úplnost ročního výkazu činnosti potvrzena podpisem odpovědného zástupce. Podrobnosti a formu ročního výkazu činnosti stanoví ministerstvo vyhláškou. Na vyžádání ministerstva je pojišťovací zprostředkovatel a samostatný likvidátor pojistných událostí povinen předložit mu doklady vedené v souvislosti s provozovanou činností.

(3) Ministerstvo je povinno vyměňovat si s příslušnými úřady informace o pojišťovacích zprostředkovatelích, kterým bylo uloženo opatření k nápravě nebo sankce, jestliže hrozí zrušení zápisu v registru. Na žádost si ministerstvo s příslušnými úřady vyměňuje informace související s činností pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí potřebné k výkonu své činnosti.

(4) Ministerstvo je povinno na vyžádání sdělit každému informace o příslušných úřadech ostatních členských států. Za tímto účelem takové údaje shromažďuje a pravidelně aktualizuje.

Opatření k nápravě

(1) Jestliže ministerstvo při výkonu státního dozoru zjistí, že činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí není v souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem, s výjimkou ztráty důvěryhodnosti nebo zániku pojištění odpovědnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí nebo nedostatečné jistiny pojišťovacího agenta nebo pojišťovacího makléře, uloží svým rozhodnutím takové osobě opatření uvést ve stanovené lhůtě svoji činnost do souladu se zákonem.

(2) Ministerstvo činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí pozastaví,

a) nebyla-li ve lhůtě stanovené ministerstvem uvedena činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí do souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem,

b) zaniklo-li pojištění odpovědnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí,

c) nesplňuje-li pojišťovací agent nebo pojišťovací makléř podmínku finanční jistiny, nebo

d) nesplňuje-li odpovědný zástupce podmínky nebo neplní-li povinnosti stanovené mu tímto zákonem.

(3) Pozastavit lze činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí nejvýše na dobu 6 měsíců.

(4) Registrovaná osoba je povinna odevzdat ministerstvu osvědčení o zápisu do registru okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva o pozastavení činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí.

(5) V době, kdy byla pojišťovacímu zprostředkovateli nebo samostatnému likvidátorovi pojistných událostí pozastavena činnost, nemůže zprostředkovávat uzavírání nových pojistných nebo zajišťovacích smluv, zprostředkovávat prodlužování nebo rozšiřování zprostředkovaných pojistných nebo zajišťovacích smluv a přebírat pojistné nebo pojistné plnění.

(6) Neplní-li odpovědný zástupce povinnosti uložené mu tímto zákonem, uloží ministerstvo právnické osobě, která odpovědného zástupce jmenovala, změnu osoby odpovědného zástupce. Tato právnická osoba je povinna jmenovat jinou osobu odpovědného zástupce do 1 měsíce ode dne nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva podle věty první. Fyzická osoba, která vykonávala funkci odpovědného zástupce a u které ministerstvo nařídilo její změnu, nemůže vykonávat funkci odpovědného zástupce ani činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí po dobu 10 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva o změně jeho osoby jako odpovědného zástupce.

Přerušeni činnosti

(1) Činnost pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí lze přerušit, nejdéle však na dobu 1 roku.

(2) Rozhodnutí registrované osoby o přerušení činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí je tato osoba povinna ministerstvu sdělit před tímto přerušením a odevzdat mu osvědčení o zápisu do registru.

(3) Pojišťovací zprostředkovatel nebo samostatný likvidátor pojistných událostí, který přerušil svoji činnost, nemůže po dobu přerušení zprostředkovávat uzavírání nových pojistných nebo zajišťovacích smluv, zprostředkovávat prodlužování nebo rozšiřování zprostředkovaných pojistných nebo zajišťovacích smluv a přenášet pojistné nebo pojistné plnění.

(4) Pojišťovací zprostředkovatel nebo samostatný likvidátor pojistných událostí je povinen dokončit případy, kde jednání o nich bylo zahájeno přede dnem, ke kterému se rozhodl přerušit svoji činnost.

Přestupky a jiné správní delikty

§ 25

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) v žádosti o zápis do registru nebo o změnu údajů vedených v registru úmyslně uvede nepravdivé údaje,
- b) v ročním výkazu činnosti uvede nebo ministerstvu při výkonu dozoru podle tohoto zákona sdělí nepravdivé údaje, nebo
- c) poruší povinnost mlčenlivosti (§ 21 odst. 4).

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

(3) Přestupky podle odstavce 1 projednává ministerstvo.

(4) Podmínky odpovědnosti za přestupky se posoudí a řízení o přestupcích se provede podle zvláštního právního předpisu.12)

§ 26

(1) Právnícké osobě, která

- a) v žádosti o zápis do registru nebo o změnu údajů vedených v registru úmyslně uvede nepravdivé údaje,
- b) v ročním výkazu činnosti uvede nebo ministerstvu při výkonu dozoru podle tohoto zákona sdělí nepravdivé údaje, nebo
- c) poruší povinnost mlčenlivosti (§ 21 odst. 4),

lze za správní delikt uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

(2) Pojišťovacímu zprostředkovateli nebo samostatnému likvidátoru pojistných událostí, který

- a) provozuje zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví nebo činnost samostatného likvidátora pojistných událostí v rozporu s údaji o něm zapsanými v registru,

- b) porušením povinnosti stanovené zákonem závažně ohrozí splnění svých smluvních závazků,
- c) ve stanovené lhůtě nesplní povinnost uloženou mu ministerstvem podle tohoto zákona,
- d) vyžaduje od osoby, která se má podílet na zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví, složení vstupního poplatku jako podmínky výplaty příštích odměn za tuto činnost, nebo
- e) odměny osoby, která se má podílet na zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví, odvozuje od získání dalších osob pro tuto činnost, které takto získal,

Ize za správní delikt uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč.

(3) Správní delikty podle odstavců 1 a 2 projednává ministerstvo. Pokuty uložené podle tohoto zákona jsou příjmem státního rozpočtu; vybírá a vymáhá je místně příslušný finanční úřad podle zvláštního právního předpisu.13)

(4) Při stanovení výše pokuty se přihlíží zejména ke stupni závažnosti a rozsahu následků, které porušení právní povinnosti způsobilo, popřípadě mohlo způsobit, k okolnostem, za nichž k němu došlo, k době, po kterou k porušování právní povinnosti docházelo, jakož i k tomu, nakolik byly protiprávním jednáním poškozeny oprávněné zájmy spotřebitelů a dobré jméno pojišťovnictví.

(5) Řízení o správním deliktu může být zahájeno do 1 roku ode dne, kdy se ministerstvo o skutečnostech uvedených v odstavcích 1 a 2 dozvědělo, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k těmto skutečnostem došlo.

(6) Pojišťovacímu zprostředkovateli nebo samostatnému likvidátoru pojistných událostí, který znemožní nebo závažně ztíží výkon státního dozoru podle tohoto zákona, lze uložit pořádkovou pokutu až do výše 10 000 000 Kč; správní řízení o pořádkové pokutě lze zahájit do 30 dnů ode dne, kdy k takové skutečnosti došlo. Ustanovení odstavců 3 a 4 se použijí obdobně.

§ 27

Společná ustanovení

(1) Hodnota vyjádřená v tomto zákoně v měnové jednotce euro se od 31. prosince kalendářního roku přepočte na české koruny podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou k poslednímu dni předcházejícího kalendářního měsíce října.

(2) Pojistná smlouva o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí musí být sjednána tak, aby

- a) spoluúčast, byla-li sjednána, nepřekročila 1 % sjednaného limitu pojistného plnění,
- b) se pojištění vztahovalo i na odpovědnost osob jednajících jménem pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí,
- c) z pojištění nebyly vyloučeny škody způsobené jednáním z nedbalosti, omylu nebo opomenutí,
- d) pojištění zahrnovalo i náhradu za ztrátu na majetku a za ztrátu dokladů pojistníka, pojištěného a poškozeného nebo jiné oprávněné osoby.

(3) V řízení ve věcech upravených tímto zákonem se postupuje podle správního řádu, pokud tento zákon nestanoví jinak. Má-li ministerstvo rozhodnout ve věci, pro jejíž složitost nelze rozhodnout ve lhůtě stanovené tímto zákonem, rozhodne ve lhůtě prodloužené o 30 dnů, ve zvlášť složitých případech může ministerstvo lhůtu prodloužit až o 60 dnů. Prodloužení lhůty a jeho důvody je ministerstvo povinno oznámit účastníkům řízení nejpozději před uplynutím tímto zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí ve věci.

(4) Součástí dokladů a dalších písemností předkládaných ministerstvu v cizím jazyce musí být jejich úředně ověřený překlad do českého jazyka.

(5) Bezúhonnost se dokládá výpisem z Rejstříku trestů ne starším než 3 měsíce; zahraniční fyzická osoba dokládá svoji bezúhonnost i odpovídajícími doklady vydanými státem, jehož je fyzická osoba občanem, jakož i státy, ve kterých se v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě po dobu více než 3 měsíců.

(6) Jestliže stát, jehož je zahraniční fyzická osoba občanem, nebo stát, ve kterém se v posledních 3 letech osoba zdržovala nepřetržitě po dobu více než 3 měsíců, nevydává doklad obdobný výpisu z Rejstříku trestů, považuje se za rovnocenný doklad o bezúhonnosti této fyzické osoby doklad vydaný příslušným soudem nebo správním úřadem státu, jehož je fyzická osoba občanem, nebo státu, ve kterém se v posledních 3 letech osoba zdržovala nepřetržitě po dobu více než 3 měsíců.

(7) Nevydává-li stát doklad podle odstavce 5, považuje se za rovnocenný doklad místopřísežné prohlášení nebo čestné prohlášení, ne starší 3 měsíců, učiněné fyzickou osobou před příslušným soudem nebo správním úřadem anebo před notářem státu, jehož je fyzická osoba občanem, nebo státu, ve kterém se v posledních 3 letech osoba zdržovala nepřetržitě po dobu více než 3 měsíců. Pravost místopřísežného nebo čestného prohlášení musí být potvrzena soudem, správním úřadem nebo notářem.

(8) Při prokazování splnění ostatních podmínek důvěryhodnosti podle § 19 a 20 platí ustanovení odstavců 6 a 7 obdobně.

§ 28

Zvláštní ustanovení

(1) Pojistné uhrazené pojistníkem pojišťovně prostřednictvím pojišťovacího zprostředkovatele se považuje za pojistné uhrazené pojišťovně, pojistné vrácené pojistníkovi pojišťovnou se považuje za uhrazené okamžikem, kdy je pojistník skutečně obdržel. Pojistné plnění uhrazené pojišťovnou prostřednictvím zmocněného pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí se považuje za uhrazené okamžikem, kdy je oprávněná osoba skutečně obdržel.

(2) Prostředky pojišťovny, zajišťovny nebo pojistníků a pojištěných na účtu pojišťovacího zprostředkovatele podle § 7 odst. 6 písm. b) a § 8 odst. 6 písm. b) se nezahrnují do konkursní podstaty podle zvláštního právního předpisu.14)

(3) Zůstatky prostředků na zvláštních bankovních účtech pojišťovacího zprostředkovatele podle § 7 odst. 6 písm. b) a § 8 odst. 6 písm. b) se zahrnují do finanční jistiny podle § 7 odst. 6 písm. a) a § 8 odst. 6 písm. a).

Přechodná ustanovení

(1) Osoba, která přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona provozovala činnost pojišťovacího nebo zajišťovacího makléře podle dosavadních právních předpisů a která hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví jako pojišťovací zprostředkovatel kvalifikovaný pro vyšší kvalifikační stupeň odborné způsobilosti, je povinna do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona doložit ministerstvu uzavření pojistné smlouvy podle § 8 odst. 5 a splnění podmínky podle § 8 odst. 6, pokud byl zmocněn přijímat od pojistníka pojistné nebo od pojišťovny pojistné plnění, jedná-li se o právnickou osobu, též jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu odpovědného zástupce. Ministerstvo vydá takové osobě ve lhůtě 60 dnů ode dne obdržení údajů podle věty první osvědčení o zápisu do registru jako pojišťovacího zprostředkovatele kvalifikovaného pro vyšší kvalifikační stupeň odborné způsobilosti. Marným uplynutím této lhůty ministerstvo zápis pojišťovacího nebo zajišťovacího makléře v registru vedeném podle dosavadních právních předpisů zruší. Zrušení zápisu v registru oznámí osobě, které zrušil zápis v registru, a zveřejní způsobem podle § 17 odst. 4 do 5 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení zápisu v registru.

(2) Osoba, která přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona provozovala činnost pojišťovacího agenta podle dosavadních právních předpisů a hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví, je povinna do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona podat žádost o zápis do registru podle § 13.

(3) Osoba, která přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona provozovala na základě smlouvy s pojišťovnou šetření pojistných událostí, je povinna do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona požádat o zápis do registru jako samostatného likvidátora pojistných událostí podle § 15.

(4) Pojišťovací zprostředkovatel a samostatný likvidátor pojistných událostí uvedený v odstavcích 1 až 3, který se nemůže prokázat dokladem o ukončení odborného studia, vykoná odbornou zkoušku do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a v této lhůtě doloží ministerstvu složení zkoušky. Marným uplynutím této lhůty ministerstvo zápis v registru zruší. Toto platí i pro předložení dokladu o ukončení střední školy pro pojišťovacího a zajišťovacího makléře. U ostatních pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí se předložení dokladu o ukončení střední školy nevyžaduje.

(5) Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem, který hodlá provozovat zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví přede dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost, se považuje za pojišťovacího zprostředkovatele s bydlištěm nebo sídlem v třetím státě.

ČÁST DRUHÁ

Změna živnostenského zákona

V § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 363/1999 Sb. a zákona č. 362/2000 Sb., se slova „pojišťovacích agentů, pojišťovacích a zajišťovacích makléřů“ nahrazují slovy „pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí“ a na konci textu poznámky pod čarou č. 12) se doplňují slova „Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí).“.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

§ 31

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2005.

Zaorálek v. r.

Klaus v. r.

Špidla v. r.

-
- 1) Směrnice Rady a Evropského parlamentu 2002/92/ES ze dne 9. prosince 2002 o zprostředkování pojištění.
 - 2) Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů.
 - 3) Například zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
 - 4) Příloha č. 1 k zákonu č. 363/1999 Sb., ve znění zákona č. 39/2004 Sb.
 - 5) Například § 81, 97, 134 a 192 obchodního zákoníku.
 - 6) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
 - 7) § 2 odst. 1 písm. h) a § 3 odst. 4 zákona č. 363/1999 Sb., ve znění zákona č. 39/2004 Sb.
 - 8) § 4, část druhá hlavy druhá a devátá zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
 - 9) § 200e zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.
 - 10) § 39 zákona č. 363/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
 - 11) § 38a zákona č. 363/1999 Sb., ve znění zákona č. 39/2004 Sb.
 - 12) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.
 - 13) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
 - 14) § 18 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.